

povinnou péči o svěřené jim žáky, že se žalovaný řídící učitel nepostaral o dostatečné opatření válce, že tak zavinil jeho úraz a že proti nim bylo zavedeno trestní řízení pro přestupek podle § 335 tr. z. Tvrdí se tedy, že se žalovaní dopustili trestného činu a že jsou z toho důvodu povinni k náhradě škody jejich činem způsobené. Ta činnost anebo opominutí, o které žalobce opírá svůj nárok, není úředním jednáním podle dotč. dvor. dekretu, a je proto pro zažalovaný nárok pořad práva přípustný i tehda, kdyby bylo pokládati žalované za státní úředníky.

Nejvyšší soud nevyhověl dovolacímu rekursu.

Důvody :

Ve skutkovém ději, který je obsažen v žalobě a je skutkovým podkladem žalobního nároku, nejde o případ, jaký má na mysli dvorský dekret ze dne 14. března 1806, č. 758 Sb. z. s., jehož se dovolávají žalovaní ve svém rekursu. Účelem řečeného zákonného ustanovení bylo provést oddělení soudního řízení od řízení správního, a to tak, aby soudy nepřezkoumávaly účelnost opatření správních úřadů, a to ani tam, kde by z takových opatření — správních aktů — vzešla straně nebo účastníkovi správního řízení škoda. V souzeném případě nejde však podle vylíčení skutkového děje o nějaký správní úkon nebo opatření, jež mělo býti přezkoumáváno co do účelnosti, nýbrž, jak správně poznal rekursní soud, o škodu, k níž došlo za vyučování resp. v přestávce mezi vyučováním, nikoli správním aktem nebo úředním výkonem, nýbrž jenom při služebním výkonu žalovaných učitelů, a to, jak míní žaloba, jejich zaviněním. Tu tedy nepůjde o přezkoumání nějakého správního aktu, ba ani o nějaký služební výkon, nýbrž o jednání nebo opominutí jako základ nároku na náhradu škody ve smyslu §§ 1293 a násl. obč. zák.

Čís. 16293.

Postoupila-li manželka svému manželu za úplatu neoddělenou (ideální) část usedlosti s tím, aby za postupní cenu nakoupil živý a mrtvý inventář, staly se jak inventář manželem do usedlosti vnesený a později přikoupený, tak plody z něho spoluvlastnictvím obou manželů v tom poměru, v jakém jim patří usedlost.

Manžel nenabývá vlastnictví k užitkům z manželčina jmění jim spravovaného.

(Rozh. ze dne 10. září 1937, Rv II 476/37.)

Při výkonu exekuce vymáhajícího věřitele Víta B. a Svatavy V. proti povinné Marii H., rolnici a spoluvlastnici usedlosti č. p. 70 v Ch., byly zabaveny mimo jiné předměty 2 jalovice, 2 krávy, 2 krávy červené, 9 prasat a 25 slepic. K uvedené usedlosti náleží spoluvlastnické právo

k jedné čtvrtině žalobci Bořivoji H. Tvrdě, že mu přísluší k všem zabaveným předmětům vlastnické právo, ježto je jednak koupil, jednak jich nabyl jako manžel a správce majetku své manželky Marie H-ové (povinné), která do usedlosti č. p. 70 v Ch. žádného živého nebo mrtvého inventáře nepřivedla, ani nepřinesla, ani nekoupila, domáhá se žalobou nepřípustnosti výkonu exekuce na uvedené předměty (§ 37 ex. ř.). Proti žalobě namítla žalovaná, že vylučované svršky nepatří žalobci, nýbrž povinné Marii H-ové, po případě že zabavené věci byly koupeny z 22.000 Kč, které měl žalobce zaplatiti Marii H-ové (povinné) za postoupenou mu jednu čtvrtinu usedlosti č. p. 70 v Ch., avšak částku tu Marii H-ové nevyplatil, nýbrž za ni nakoupil právě vylučovaný inventář. Soud první stolice uznal podle žaloby, pokud se týkala shora uvedených kusů hospodářského inventáře. D ů v o d y: Soud zjistil: Roku 1913 se žalobcova manželka (povinná) odstěhovala s prvním svým manželem do Polska. Proto veškerý inventář z hospodářství v Ch. až na několik věcí prodali. Po návratu z Polska se vrátila úplně ochuzena a bydlila poté u rodičů, kteří — poněvadž sama neměla majetku ani peněz — jí živili. V usedlosti č. p. 70 v Ch., kam se nastěhovala s nynějším svým manželem (žalobcem), nebylo vůbec nic. První rok byla role v pachtu a teprve druhý rok začal žalobce zařizovati hospodářství, přivedl na usedlost tu dvě krávy ze svého hospodářství, koupil postupně 4 nebo 5 krav, postavil do chléva jedno tele, kterého nabyl směnou, koupil plemenici a vepře na chov. Dále přinesl žalobce do hospodářství slepice jednak ze svého hospodářství, jednak jím koupené. Zabavený dobytek jest jednak totožný, jednak odchovaný ze zvířat přivedených a koupených žalobcem. Žalobcova manželka (povinná) žádný inventář, zejména dobytek nebo drůbež do usedlosti nepřivedla ani nekoupila. Nabyl proto soud přesvědčení, že vylučované předměty jsou vlastnictvím žalobcovým. Přednes stran o tom, zda a jak naložil žalobce s postupní cenou 22.000 Kč, dále že žalobce vylučovaný dobytek vydržoval po případě choval v hospodářství, k jehož třem čtvrtinám patří povinné Marii H-ové spoluvlastnické právo, jest po právní stránce nezávažný. Neboť i kdyby žalobce byl koupil inventář a nezaplatil Marii H-ové postupní cenu, byl by inventář jeho vlastnictvím, kdežto on by zůstal nadále dlužníkem Marie H. Věci možno koupiti i za cizí peníze. Ostatně manželu patří k plodům vypěstovaným na nemovitosti manželčině již ze zákona vlastnické právo. Také to, že vylučovaný dobytek po případě drůbež byly chovány v hospodářství, které patří také Marii H-ové, není pro vlastnické právo žalobcovo po právní stránce rozhodující. Jen tím, že vylučovaná zvířata byla živena v hospodářství, které i jí patří, nenabyla žalobcova manželka Marie H. ještě vlastnictví k vylučovaným věcem. Takovýto titul nabytí vlastnického práva naše právo nezná. Poněvadž tedy soud je přesvědčen, že vylučované věci patří žalobci, vyhověl žalobě, co se týká zvířat. O d v o l a c í soud uznal podle žaloby jen co do spoluvlastnického dílu žalobcova, totiž co do jedné ideální čtvrtiny k vylučovanému inventáři.

N e j v y š š í s o u d nevyhověl žalobcovu dovolání.

D ů v o d y :

Podle postupní listiny ze dne 4. října 1921 ve formě notářského spisu sepsané postoupila dlužnice Marie H. žalobci, svému manželu, jednu čtvrtinu jí patřící usedlosti č. p. 70 v Ch. s pozemky ve vložkách č. 167, 168, 268 a 372 za postupní cenu 22.000 Kč. Odvolací soud zjistil podle svědecké výpovědi Marie H., kteréžto zjištění není dovoláním napadeno, že žalobce jí uvedenou postupní cenu nevyplatil a že ona ty peníze ani na něm nežádala, poněvadž za ně nakoupil živý i mrtvý inventář. Tomu lze rozuměti jen tak, že se Marie H. svým manželem, když ne výslovně, tedy mlčky (§ 863 obč. zák.), dohodla, že žalobce místo aby jí vyplatil postupní cenu, opatří usedlost náležící jemu a jeho manželce potřebným inventářem. Když je tomu tak, jest samozřejmé a nedá se to ani jinak mysliti, že při tom vůle žalobce a jeho manželky směřovala k tomu, aby inventář ten náležel jim jako spoluvlastníkům v tom poměru, jak jim patří usedlost. Co se tudíž týká inventáře žalobci vlastnický patřivšího a jim po uzavření postupní smlouvy do usedlosti vneseného, došlo tímto vnesením k jeho odevzdání Marii H. (§ 426 obč. zák.), a to na základě uvedené dohody jakožto titulu (§ 424 obč. zák.), kterážto dohoda (§ 1414 obč. zák.) nevyžadovala k své platnosti notářského spisu, ježto nejde o žádné jednání podle § 1 zák. z 25. července 1871, č. 76 ř. z., a postupní smlouva sama ve formě notářského řádu byla zřízena. Nabyla proto Marie H. k třem jeho čtvrtinám spoluvlastnického práva. Správně dovodil napadený rozsudek, že co do dobytka vneseného tehdy žalobcem do usedlosti, šlo a muselo jíti podle vůle obou spoluvlastníků (§ 914 obč. zák.) o příslušenství usedlosti podle §§ 294 a 296 obč. zák., když na usedlosti tehdy žádný dobytek nebyl. Co se pak týká dobytka přikoupeného později žalobcem pro usedlost, šlo o koupě ve smyslu řečené dohody, a nabyla proto povinná Marie H. i k těm kusům dobytka spoluvlastnictví k třem čtvrtinám jeho. Pokud jednotlivých kusů tohoto dobytka bylo potřebí k řádnému hospodaření na usedlosti, staly se kusy ty podle samozřejmé vůle obou spoluvlastníků příslušenstvím usedlosti, jinak zůstaly ve spoluvlastnictví žalobce a jeho manželky v poměru jejich spoluvlastnických podílů usedlosti. Totéž platí o plodech těchto zvířat do usedlosti vnesených anebo přikoupených, neboť k nim žalobce jako pouhý správce majetku své manželky vlastnictví co do tří čtvrtin nabyti nemohl, a neplyne opak z ustanovení § 1239 obč. zák., jak míní dovolatel, neboť právě dotčený zákonný předpis stanoví pouze, že manžel ručí jen za kmenové jmění a kapitál a nemusí o užítku skládati účty, nenabývá však vlastnictví (Sedláček, Rodinné právo, str. 75). Ježto napadený rozsudek správně vyložil, že zabavených kusů dobytka není zapotřebí k řádnému hospodaření na usedlosti, nejsou kusy ty jejím příslušenstvím, a není proto mobilárním exekucím vedeným žalovanými na předměty ty po případě na jejich tři čtvrtiny na překážku ustanovení § 252 ex. ř. Není proto dovolací důvod § 503 č. 4 c. ř. s. oprávněn.